

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

KUYUMCULUK TEKNOLOJİSİ

STİLİZASYON VE DEFORMASYON

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılan değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. STİLİZASYONUN TANIMI	3
1.1. Stilizasyon Teknikleri.....	9
1.1.1. Düz Tekrar.....	9
1.1.2. Bir Düz Bir Ters.....	9
1.1.3. Atlayarak	10
1.1.4. Büyüklü- küçüklü.....	10
1.1.5. Simetrik	10
1.2. Stilizasyon Tekniği ile Takı Formu Çizimi	11
1.2.1. Canlı Objelerden Takı Formları.....	11
1.2.2. Cansız Objelerden Takı Formları.....	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	26
Değerlendirme	26
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	28
2. DEFORMASYONUN TANIMI	28
2.1. Deformasyon Tekniği ile Takı Formu Çizimi.....	29
2.1.1. Canlı Objelerden Takı Formları.....	29
2.2. Deformasyon Tekniği ile Takı Formu Çizimi.....	33
2.2.1. Cansız Objelerden Takı Formları.....	33
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	39
Değerlendirme	39
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	41
CEVAP ANAHTARLARI	48
KAYNAKÇA	49

AÇIKLAMALAR

MODÜLÜN KODU	211GS0016
ALAN	Kuyumculuk Teknolojisi
DAL/MESLEK	Takı İmalatçılığı
MODÜLÜN ADI	Stilizasyon ve Deformasyon
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül tasarımın uygulanma sürecini içeren bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖNKOŞUL	Takıda Detay Çizimler modülünü başarmış olmak.
YETERLİK	Stilizasyon ve deformasyon ile takı çizmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile verilen bilgiler doğrultusunda, uygun takı tasarım atölyesi sağlandığında, stilizasyon ve deformasyon tekniği ile çeşitli objelerden takı formunu hatasız yapabileceksiniz. Amaçlar: 1. Etüt edilen objelerden stilizasyon yöntemini kullanarak takı formu oluşturabileceksiniz. 2. Etüt edilen objelerden deformasyon yöntemini kullanarak takı formu oluşturabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Sınıf, atölye, kütüphane, ev, bilgi teknolojileri ortamı, kendi kendinize veya grupla çalışabileceğiniz tüm ortamlar. Donanım: Çizim masası, çizim araç-gereçleri, atölye önlüğü ve kırtasiye malzemeleri.
ÖÇLME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgileri ölçerek, kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modül sonunda size ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, doğru yanlış vb.) uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgileri ölçecek ve değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Tasarımın temel öğelerinden biri olan stilizasyon, deformasyon tekniği, tasarım yaratıcılığının gelişmesini sağlar. Yaratıcılık bilinen şeylerden yola çıkarak yeni, özgün, sentezlere ulaşabilmedir. Yaratıcılık isteyen konulara karşı cesaretsiz olabilirsiniz ancak bu modül size yol gösterecek konu ve tekniklerin hepsini içermektedir. Stilizenin Türk süsleme sanatındaki yeri ve önemi çok büyüktür İnsanlarda, özellikle kadınlarda süsleme gereksinmesi doğaldır. Süsleme sanatı, insanların kullandıkları eşyaları süsleme gereğini duymalarından doğmuştur. Süsleme plastik sanatların çok önemli bir bölümüdür.

Hazırlanan bu modülde stilizasyon, deformasyon tanımları, stilizasyon deformasyon psikolojik etkileri ve stilizasyon deformasyon uygulamaları ile ilgili konuları ele alacağız.Modül sonunda öğrendiğiniz bilgi ve becerileri sanat ile ilgili tüm alanlarda kullanabilirsiniz.Hatasız bir biçimde stilizasyon deformasyon uygulaması yapabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Uygun takı tasarım atölyesi sağlandığında, etüt edilen objelerden stilizasyon yöntemini kullanarak takı formu oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizdeki kuyumcu vitrinlerini gezerek stilize edilmiş yüzük, bilezik, küpe, kolye modellerini inceleyiniz.Kuyumcu atölyelerine giderek tasarım bölümünde yüzük, bilezik, küpe, kolye modellerini inceleyip rapor hazırlayınız..

1. STİLİZASYONUN TANIMI

Objelerin doğadaki biçimlerinin şematikleştirilip yalınlaştırılarak betimlenmesine stilizasyon denir.Belirli oranda deformasyonuda içerir.

Stil, ile stilizasyonu karıştırmamak gerekir. Bunlar çok ayrı şeylerdir. Stil, ressamın kişiliği, duyuş, çiziş özelliğidir.

Stilizasyon daha çok dekoratif karakterlidir. Doğanın süsleyici, geometrik kalıplara sokularak ritmik şekillere bürünmesidir.

Stilizasyon (yalınlaştırma, üsluplaştırma yöntemi), süsleme resminde en çok kullanılan yöntemdir. Tabiatın alınan nesne, karakterine bağlı olarak, amaca uygun biçimde yalınlaştırılır. Böylece eşyanın karakteri daha yalın, daha anlamlı ortaya konmuş olur. Stilizasyona konu olan nesne, duyarlı bir gözlem sonunda kazanılan izlenimlere dayanılarak, benzerlerinden ayrılan özelliklerini (karakterini) bozmadan girinti ve çıkıntıları çizgisel niteliğe dönüştürülerek biçimlenir. Desen, artık hazırlayan kişinin duygularına uygun yalınlaştırılıp biçimlendirilerek yeni bir değer kazanmıştır.

Örneğin, Türk çinilerindeki Lale, Yaprak, Karanfil gibi motifler “stilize” edilmiştir. Halılar, kilimlerdeki, desenlerde geometrik kalıplara sokulmuş birer stilizasyondur.

Stilizasyonda, eşyanın girinti çıkıntıları karakterini bozmamak şartıyla sadeleştirilir. Bu suretle eşyanın karakteri de daha sade bir şekilde daha kısa bir yoldan ortaya konmuş olur.

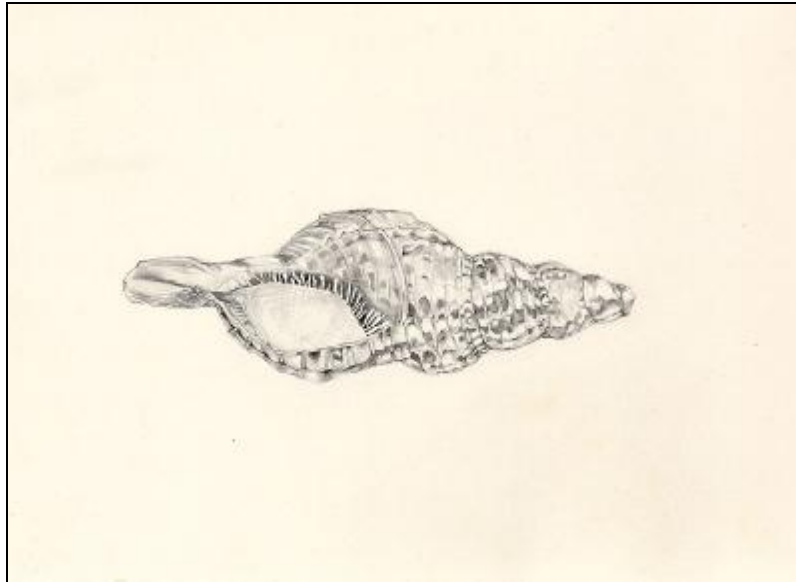
Resim: 1.1

Özellikle dekorasyonda istenen etki kısa bir yoldan ortaya konmuş olur.

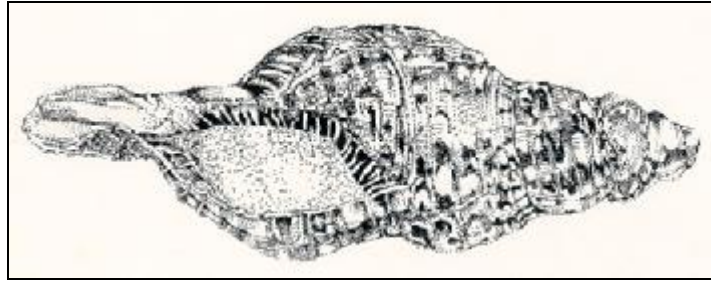
Dekoratörler dekorasyonda kullanılacakları motifleri stilizasyon yoluyla hazırlar. Bu motifler aslında ya doğanın şekillerinden ya da geometrik şekillerden alınmışlardır ya da hayal mahsulüdürler. Motifler nereden alınmış olursa olsun dekoratör onları istediği ve düşündüğü şekilde hazırlamak bakımından özgüdür. Ancak dekoratörü bağlayan süsleyeceği yüzeydir. Süslenecek yüzey düz, konkav veya konveks olabilir.

Stilize yaparken önem verilecek noktaları şöyle sıralanabilir;

- Ø Nesnenin karakterini korumak.
- Ø Ayrıntılardan kurtarıp yalınlaştırmak.
- Ø Süsleyici öğeler eklemek.
- Ø Amaca uygun hazırlamak (nerede, niçin, nasıl)
- Ø Kullanılacak araç-gereç ve Teknik imkanları göz önünde bulundurmak.

Resim:1.2

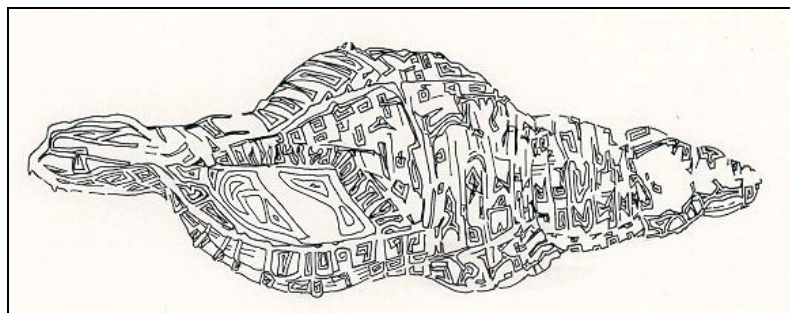
Resim:1.3

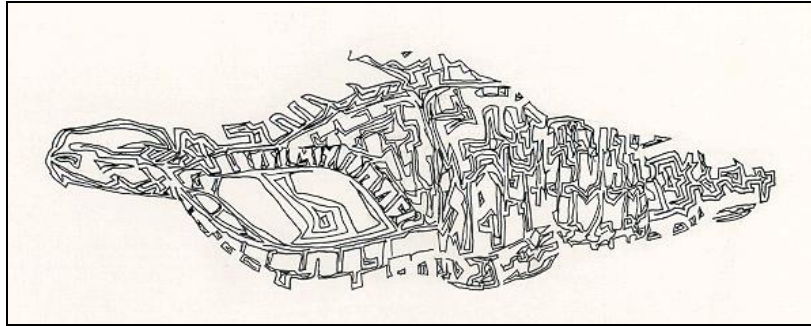
Resim:1.4

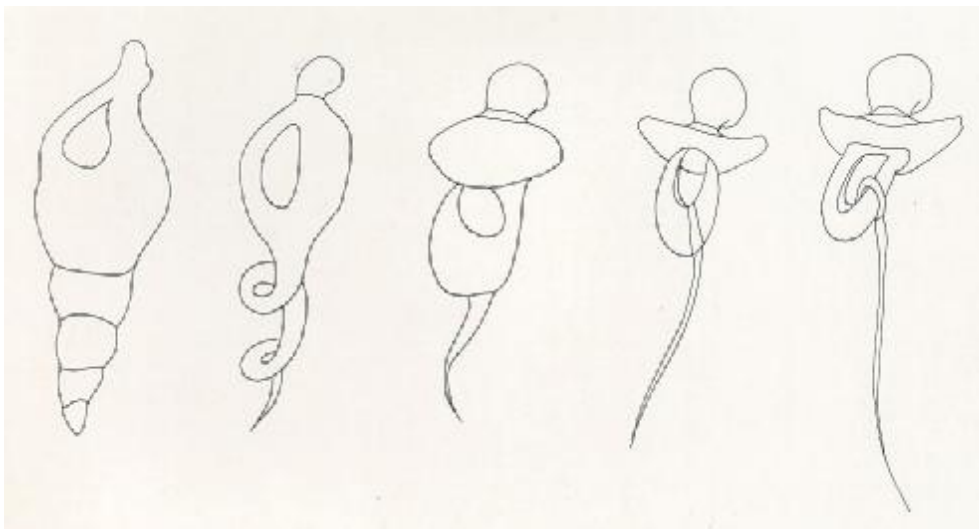
Resim:1.5

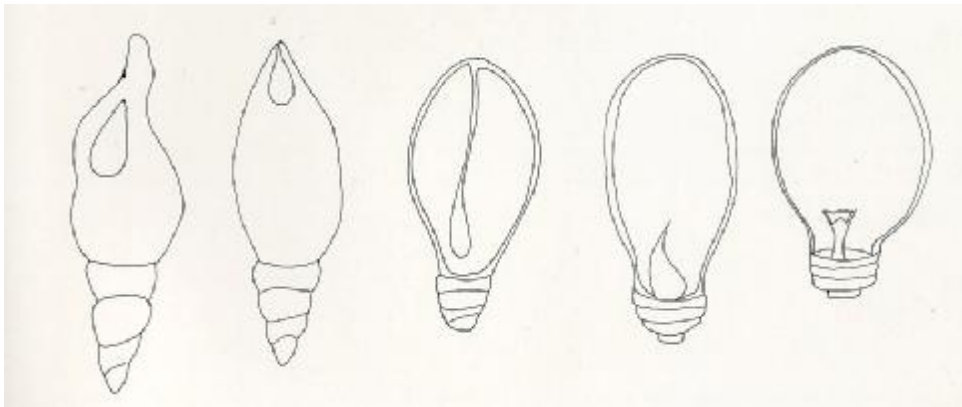
Resim:1.6

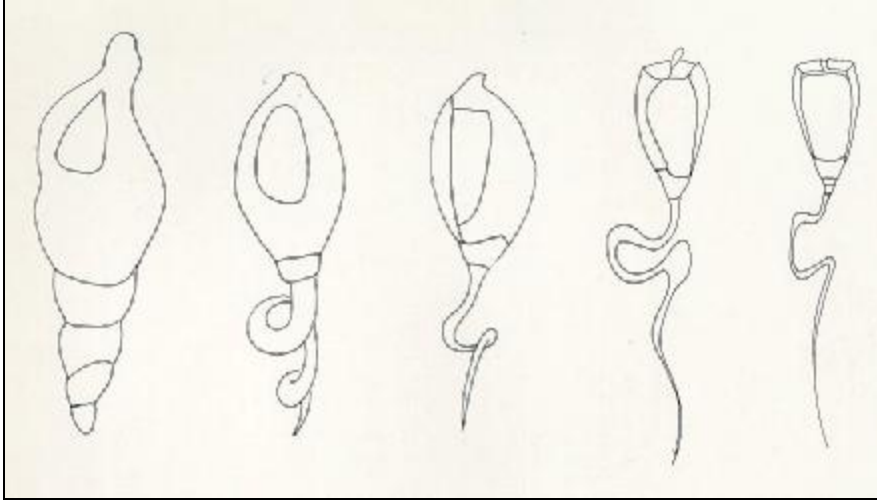
Resim:1.7

Resim:1.8

Resim:1.9

Resim:1.10

Herhangi bir motif tek başına ne kadar güzel olursa olsun, yerinde kullanılmadığı takdirde sonuç iyi olmaz o halde bir motif hazırlanırken en çok önem verilmesi gereken nokta o motifin ne gibi bir amaç için, nasıl bir yüzeyde kullanılacağıdır. Ancak belirli bir amaç ve belirli bir yüzey için hazırlanmış olan motifler bir kıymet taşırlar. Ayrıca motifler hazırlanırken kullanılacağı işin sağlayacağı teknik olanaklarda göz önünde alınmalıdır.

Derinlik etkisi çok daha süslenen eşyanın asıl formuna zarar verebileceğinden mümkün olduğu kadar derinlik etkisinden kaçınmalıdır. Bu suretle de daha güzel bir şey elde etmeğe uğraşılırken, aksine aslında güzel olan bir şey tahrip edilebilir. Örneğin; bir vazo süslenirken üzerine konan motifler derinlik etkisi yaparlarsa bu motifler vazunun asıl formunu görmemize engel olabilir, dolayısıyla da vazunun güzelliği kaybolabilir.

Stilizasyon ise süsleme sanatında çok önemli bir yer tutar. Geçmiş zamanlara bakacak olursak; Orta Asya Türkleri stilize konusunda en güzel örnekleri vermişlerdir. Doğayla iç içe yaşayan genellikle avcılıkla geçinen Orta Asya Türkleri ceylan, geyik, zürafa, antilop ve diğer hayvanlarından esinlenerek çok zarif ve güzel stilize yapmışlardır.

Türk işlemlerindeki ilk motifler, geometrik ve hayvansal şekillerden oluşmuştur.

Resim:1.11

Bunlar devirler boyunca gelişme göstermiş stilize olmuş ve çeşitli şekillere girmiştir. İşlemciliğin en yüksek devri olan 16. yüzyıldan itibaren geometrik ve hayvansal şekiller yerlerini daha çeşitli olan çiçek ve bitkisel motiflere bırakmıştır.

Resim:1.12

Türk sanatçıların stilize yapmaya iten nedenin baskısı olmuştur. İslamiyet insan resmi yapmayı yasakladığı için sanatçı eserini gizlilik içinde ilk bakışta desenin figürlü olduğu anlaşılmasız biçimde yapmıştır. Böylelikle ortaya Orijinal zarif stilize edilmiş desenler çıkmıştır.

Türk sanatında stilize mimari eserler de ve el sanatlarında rastlanır.Kervansaray, han hamam ve cami süslemelerinde stilize edilmiş gül, sümbül, lale, karanfil, nar çiçeği, üzüm salkımı gibi çiçeği üzüm salkımlı gibi motifler görmekteyiz.

İşlemeler, halı, kilim, heybe, çorap, kese, ve diğer el sanatlarımızdaki eserler stilize edilmiş bitki ve hayvan motifleridir.

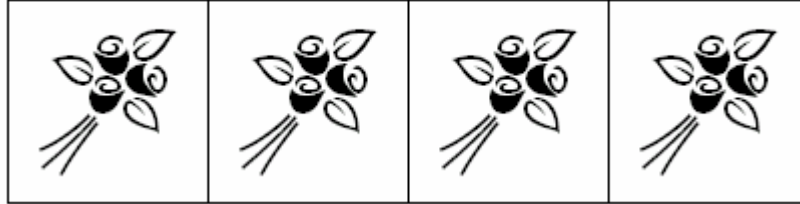
Bütün İslam yapıtlarındaki taş alçı, çini veya tahta üzerindeki süslemeler üçe ayrılır.

- Ø Geometrik süsleme
- Ø Bitkisel süsleme
- Ø Yazı süsleme

1.1. Stilizasyon Teknikleri

1.1.1. Düz Tekrar

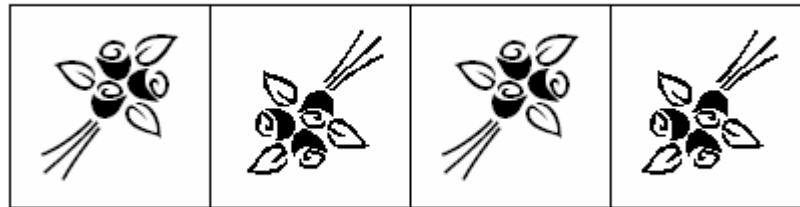
Her kare bir tekrar alanı olarak düşünüldüğün de, tekrar alanının düşey ve yatay eksenler üzerinde devam ettiği görülür.Bu düzenleme, düz tekrar sistemindeki dizilmeyi göstermektedir.

Resim:1.13

1.1.2. Bir Düz Bir Ters

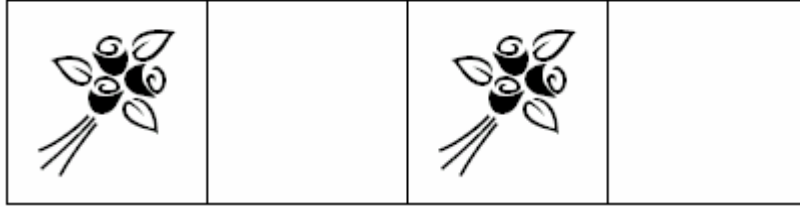
Her kare bir tekrar alanı olarak düşünüldüğün de, tekrar alanının düşey eksenlerde devam ettiği ve yatay eksenler üzerinde de bir düz bir ters devam ettiği görülür.Bu düzenleme , bir düz bir ters tekrar sistemindeki dizilmeyi göstermektedir.

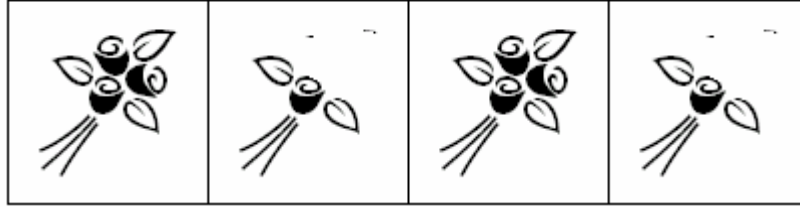
Resim:1.14

1.1.3. Atlayarak

Her kare bir tekrar alanı olarak düşünülüp de, tekrar alanının düşey eksenlerde devam ettiği ve yatay eksenler üzerinde de atlayarak devam ettiği desen görülür. Bu düzenleme, atlayarak tekrar sistemindeki dizilmeyi göstermektedir.

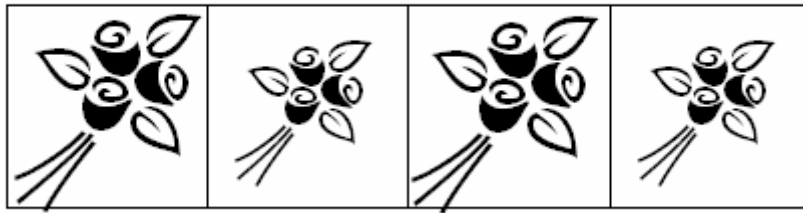
Resim:1.15

Resim:1.16

1.1.4. Büyüklü- küçüklü

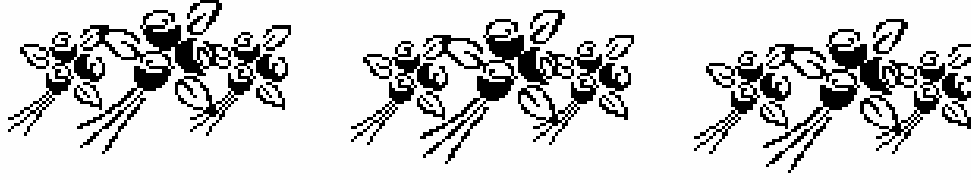
Her kare bir tekrar alanı olarak düşünülüp de, tekrar alanının düşey eksenlerde devam ettiği ve yatay eksenler üzerinde de aynı desenin bir büyük bir küçük devam ettiği görülür. Bu düzenleme, büyüklü küçüklü tekrar sistemindeki dizilmeyi göstermektedir.

Resim:1.17

1.1.5. Simetrik

Her bir tekrar alanı aralık ve yönleri aynı ve eşit olmak koşulu ile seçilen desenin tekrarıdır. Bu düzenleme, simetrik tekrar sistemindeki dizilmeyi göstermektedir.

Resim:1.18

1.2. Stilizasyon Tekniği ile Takı Formu Çizimi

1.2.1. Canlı Objelerden Takı Formları

Kullanılacak Malzemeler:

- Ø Resim kağıdı (25 X 35)
- Ø Kurşun kalem
- Ø Silgi
- Ø Cetvel
- Ø Canlı obje (deniz kabuğu, vb..)
- Ø Renkli kuru boya, sarı ve gri folomaster ve guaj boya
- Ø Fırça, su kabı ,palet vb..
- Ø Parşömen kağıdı, Kalemtraş, falçata, mukavva, şefaf jelatin, uhu, bant vs.

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda canlı objeden takı formu yapabileceksiniz.

1. Kullanılacak araç ve gereçleri temin ediniz.

Atölye önlüğünüzü giymeyi unutmayınız.

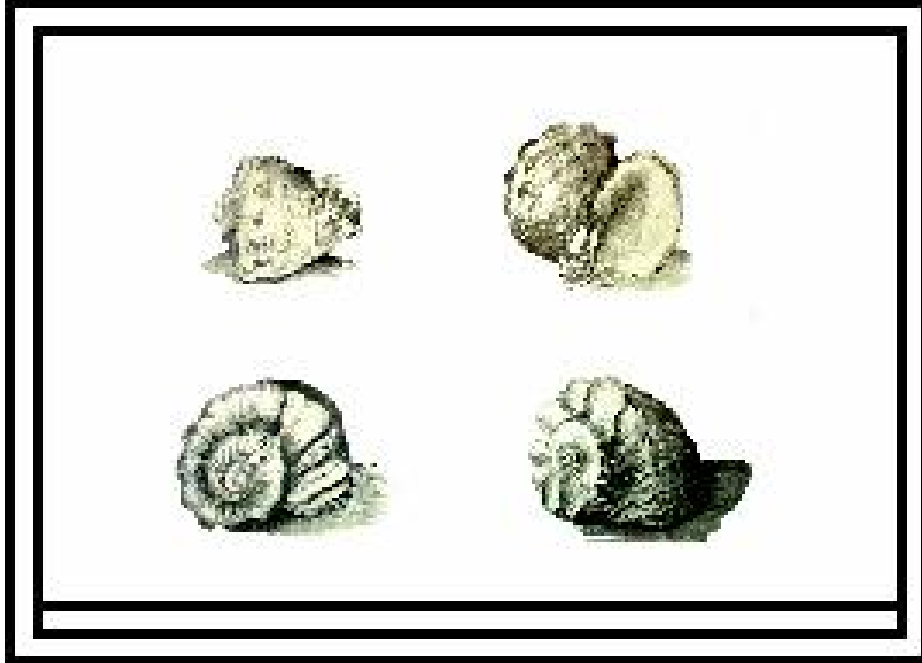
2. 35 x 25 resim kâğıdını alınız. Kenarlardan 1'er cm boşluk bırakarak bir çerçeve çiziniz. Çerçevenin altına 1cm. Üsten bir çizgi çiziniz. Adınızı, soyadınızı, numaranızı ve konu ismini yazınız.

Resim:1.19

3. Seçtiğiniz canlı objenizi farklı yönlerden karakalem tekniğiyle etüt ediniz.

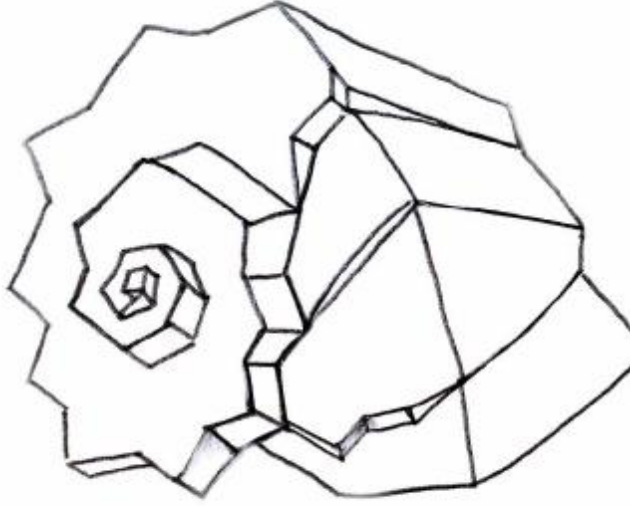
Açık-Koyu, Işık-gölge modülüne bakınız.

Resim:1.20

4. Tabiattan etüt ettiğiniz (inceleyerek çalıştığınız) bir desenin üstüne ince bir parşömen kağıdı koyarak desenin dış çizgilerinden, gereken yalınlaştırmayı yaparak kurşun kalemle özenle çiziniz ve parşömen kağıdını kaldırınız.

Objenizi dış hatlarından başlayarak çiziniz.

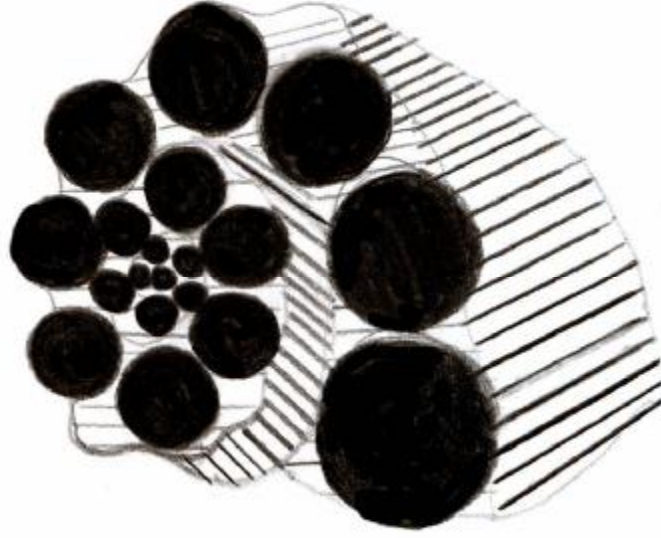

Resim:1.21

6. Bu dış çizgiler içinde, ayrıntıda bulunan kıvrımlardan, bölünmüş parçalardan veya dokudan yararlanarak nokta,çizgi ve lekelerle bir süsleme denemesi yapınız.

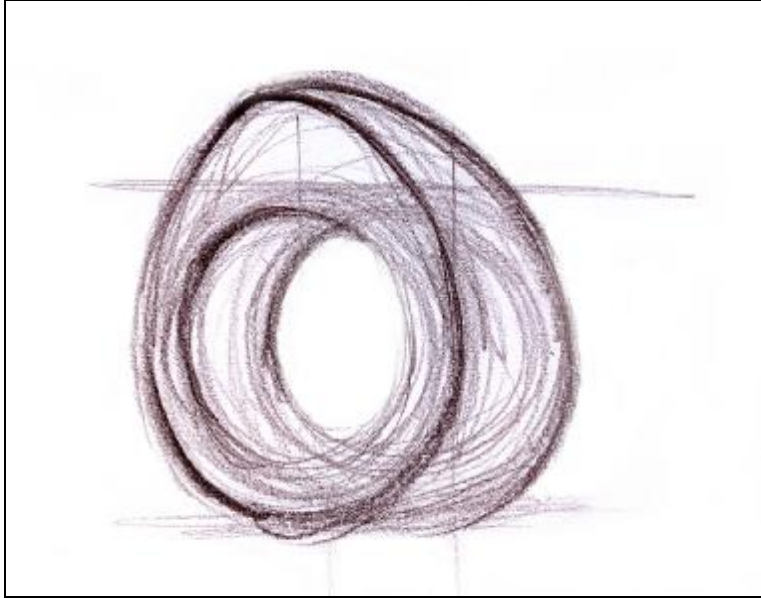
7. Birden fazla deneme içinde en başarılısını seçiniz.

Nokta -çizgi modülünde Nokta-çizgi ile ilgili uygulamalara bakınız.

Resim:1.22

8. Dairesel hareketlerle aşağıdaki şekilde olduğu gibi yüzük formunu araştırınız.

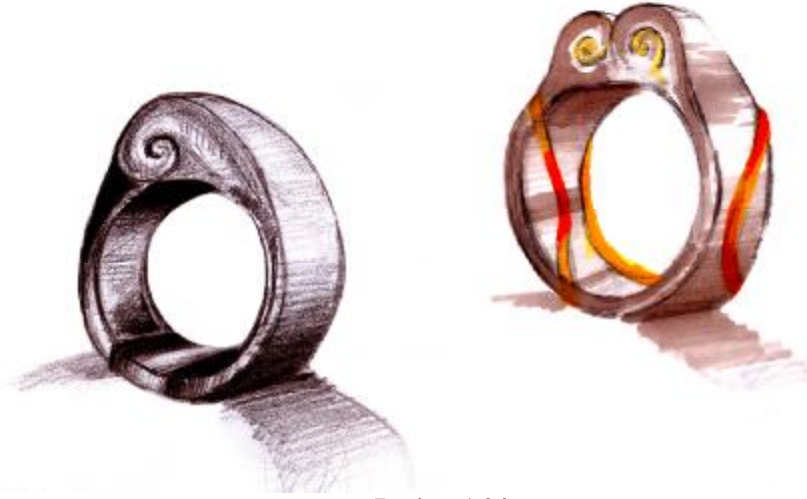

Resim:1.23

Üç boyutlu takı formu modülünde dairenin perspektifi ve takıyı prizma içine yerleştirme konularına bakınız.

9. Araştırdığınız yüzük formu üzerinde stilize ettiğiniz deseni arayınız.

Hatırlayınız stilizasyon: Objenin karakteri kaybolmadan basitleştirmektir.

Resim: 1.24

Stilizesini yaptığınız objeyi takı formu oluştururken kullanacaksınız.

10. Nokta ve çizgi ile yaptığımız şekil 15'teki stilizasyonu yüzük üzerine nasıl yerleştirilebileceğini tasarlayınız.

11. Aşağıdaki örneklerde olduğu gibi sizde yaratıcılığınızı kullanarak yüzük formu üzerinde farklı model denemeleri yapınız.

Resim:1.25

12. Yaptığınız model denemelerden birini estetik bakış açınızı kullanarak seçiniz.

Resim:1.26

13. Seçtiğiniz modelin üzerinde kullanacağınız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştiriniz.

14. Flomaster kalemler ve kuru kalemler ile modelinizi renklendiriniz.

Resim:1.27

Bakınız: Obje-etüd ve renklendirme modülü, metal ve cam eşya renklendirme konusu.

15. Yukarıda stilizasyon yöntemi ile yüzük formu üzerinde bulduğunuz modeli küpe formu üzerinde uygulayınız.

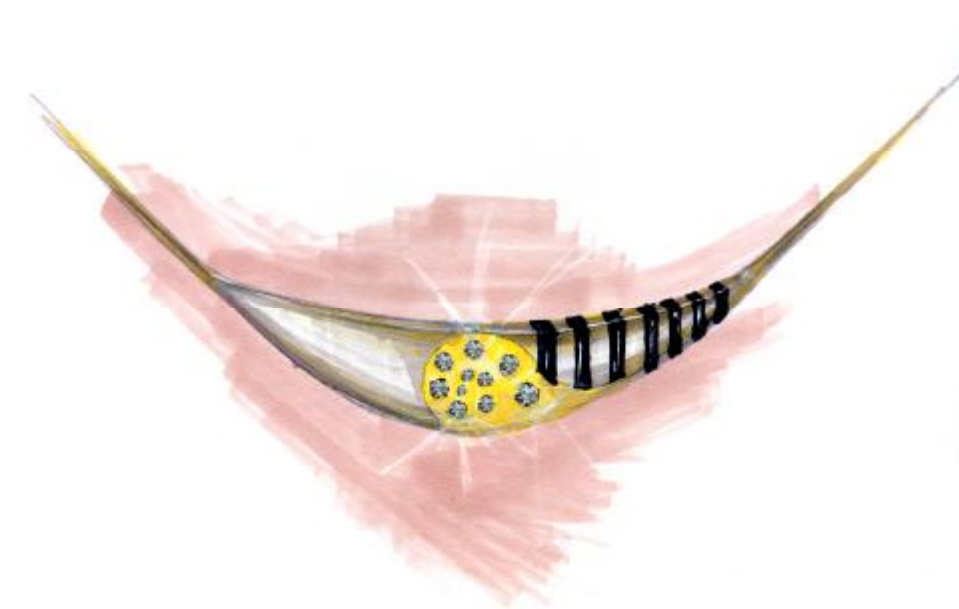
Resim:1.28

16. Yukarıda stilizasyon yöntemi ile yüzük formu üzerinde bulduğunuz modeli bilezik formu üzerinde uygulayınız.

Resim:1.29

17. Yukarıda stilizasyon yöntemi ile yüzük formu üzerinde bulduğunuz modeli kolye formu üzerinde uygulayınız.

Resim:1.30

18. Tamamladığınız tasarımların kağıdı ölçüsünde mukavva kesiniz.

19. Çalışmalarınızı mukavvaya yapıştırmız ve üstünü jelâtinle kaplayınız.

NOT : Değerlendirme Ölçeği ile bu çalışmanızı değerlendiriniz.

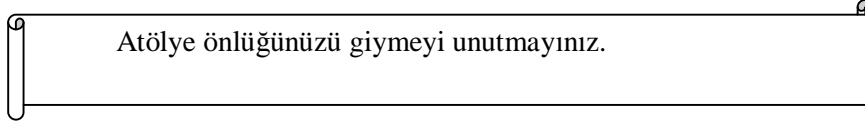
1.2.2. Cansız Objelerden Takı Formları

Kullanılacak Malzemeler:

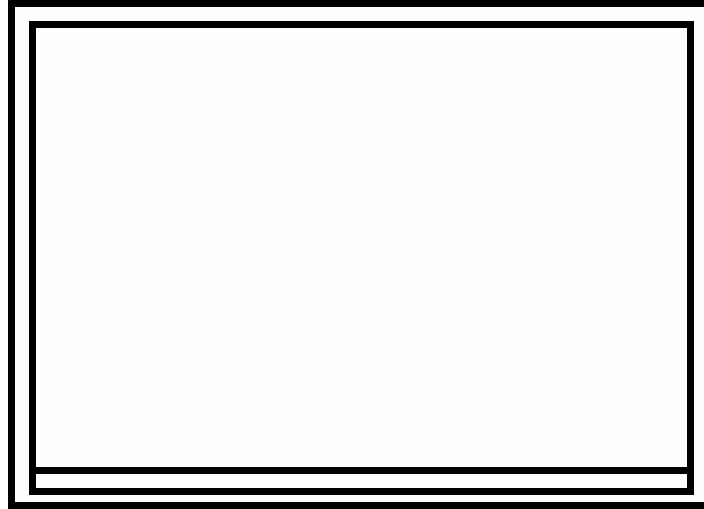
- Ø Resim kağıdı (25 X 35)
- Ø Kurşun kalem
- Ø Silgi
- Ø Cetvel
- Ø Cansız obje (deniz kabuğu, vb..)
- Ø Renkli kuru boya, sarı ve gri folomaster ve guaj boya
- Ø Fırça, su kabı ,palet vb..
- Ø Parşömen kağıdı, Kalemtırış, falçata, mukavva, şefaf jelatin, uhu, bant vs.

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda cansız objeden takı formu yapabileceksiniz.

1. Kullanılacak araç ve gereçleri temin ediniz.

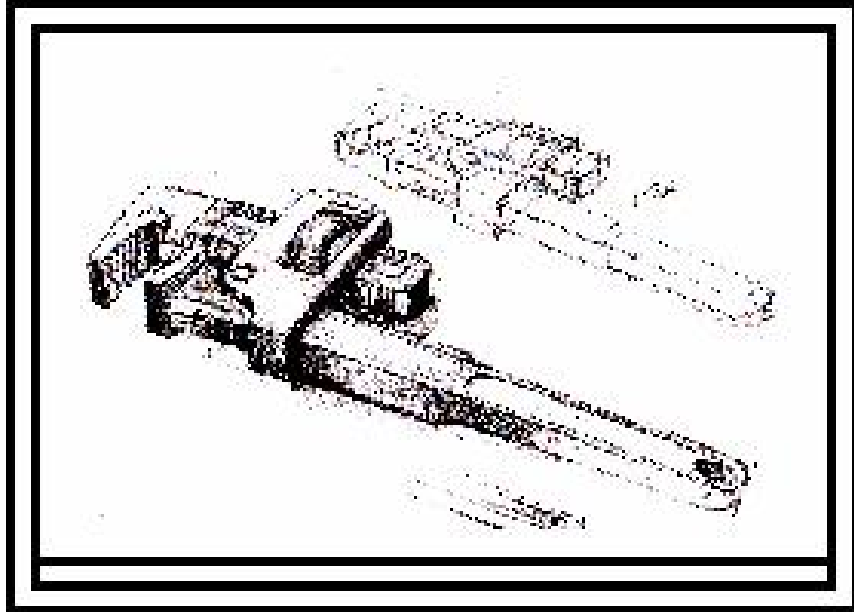
2. 35 x 25 resim kâğıdını alınız. Kenarlardan 1'er cm boşluk bırakarak bir çerçeve çiziniz. Çerçevenin altına 1cm. Üsten bir çizgi çiziniz. Adınızı, soyadınızı, numaranızı ve konu ismini yazınız.

Resim:1.31

3. Seçtiğiniz cansız objenizi karakalem tekniğiyle etüt ediniz.

Açık-Koyu, Işık-gölge modülüne bakınız

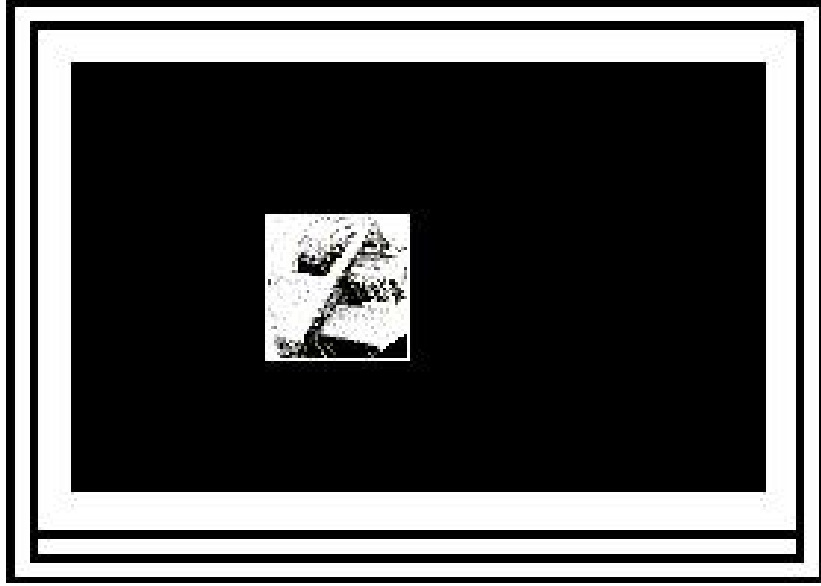

Resim:1.32

4. Elinize siyah yada tek renkli bir kağıt alınız, içine bir kare çiziniz. Çizdiğiniz karenin dış kenarlarını bozmadan içini kesip çıkarınız.

5. Elinizdeki, hazırlanmış olan kare delikli kâğıdınızı, çalıştığınız cansız obje etüdü üstünde gezdiriniz.

6. Bu deneme ile, her kare içinde değişik görünümler izleyebileceksiniz. Beğendiğiniz ölçü ve görünüm size, hazırlayacağınız motif için bir başlangıç olacaktır.

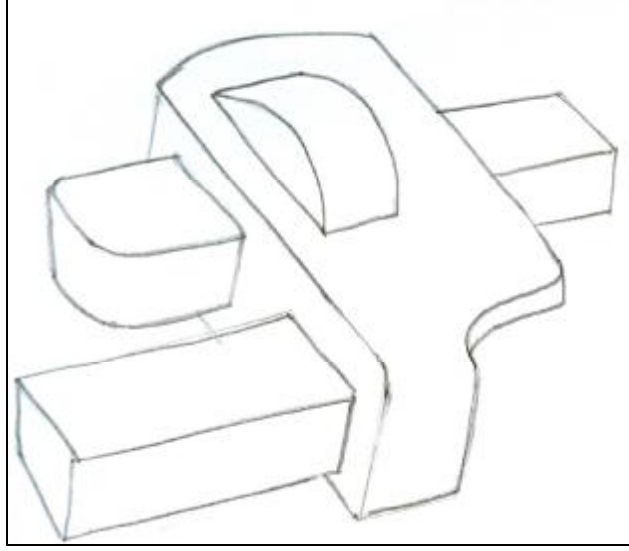

Resim:1.2.2.3

Stilizasyon yolu ile oluşturacağımız desen üstünde de aynı denemeyi yapınız.

7. Beğendiğiniz ölçü ve görünüm üzerine parşömen kağıdınızı yerleştiriniz.
8. Objenin genel hatlarını geometrik formları kullanarak detaylarından arındırınız .
9. Geometrik formları kullanırken objenin genel yapısını bozmadan çiziniz.

Objenizi dış hatlarından başlayarak çiziniz.

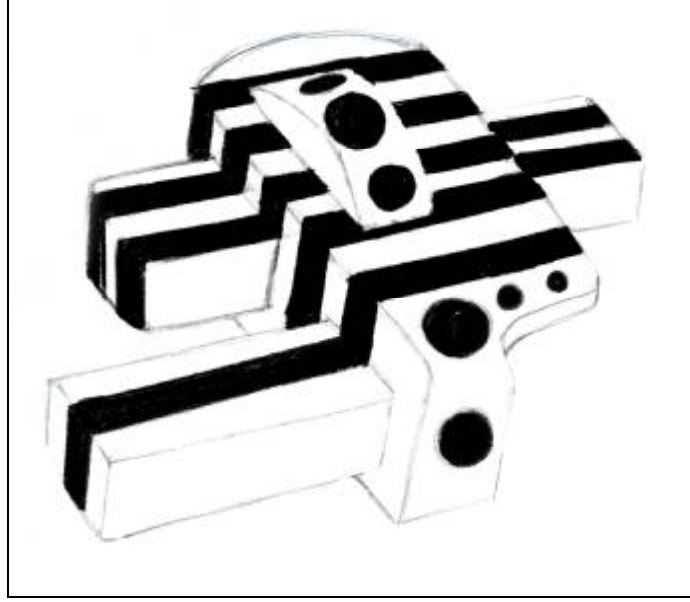

Resim:1.33

Etüt ettiğiniz objeyi bütün veya bir kısmını seçerek stilize edebilirsiniz.

10. Detaylarından arındırdığınız resmin üzerine parşömen kağıdınızı yerleştiriniz.
11. Parşömen üzerine dış hat çizgilerini çiziniz.
12. Nokta-Çizgi tekniğini kullanarak stilizasyon uygulaması yapınız.

Nokta -çizgi modülünde Nokta-çizgi ile ilgili uygulamalara bakınız.

Resim:1.34

Stilizesini yaptığınız objeyi takı formu oluştururken kullanacaksınız

13. Araştırdığınız yüzük formu üzerinde stilize ettiğiniz deseni arayınız.

Hatırlayınız stilizasyon: Objenin karakteri kaybolmadan basitleştirmektir.

Resim:1.35

14. Belirlediğiniz modelin üzerinde kullanacağınız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştiriniz.

15. Filomaster kalemler ve kuru boyalar ile modelinizi renklendiriniz.

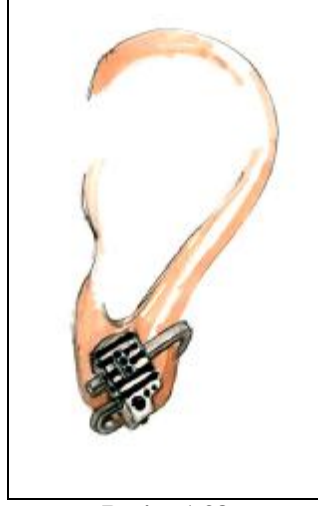
Resim:1.36

Bakınız: Obje-etüd ve renklendirme modülü, metal ve cam eşya renklendirme konusu.

16. Canlı objelerden takı formu uygulamasındaki aşamaları kullanarak yaptığınız cansız obje stilizenizi küpe, bilezik gibi çeşitli takı formları üzerinde uygulamalar yapınız..

Resim:1.37

Resim:1.38

Resim:1.39

17. Tamamladığınız tasarımların kağıdı ölçüsünde mukavva kesiniz.
 18. Çalışmalarınızı mukavvaya yapıştırmız ve üstünü jelâtinle kaplayınız.
- NOT** : Değerlendirme Ölçeği ile bu çalışmanızı değerlendiriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Bu faaliyet sonunda hangi bilgileri kazandığınızı belirlemeniz için bir kısım doğru bir kısım yanlış cümleler verilmiştir. Cümle doğru ise parantezin içine D, cümle yanlış ise parantezin içine Y harfi koyunuz.

1. () Karakteri kaybolmadan basitleştirerek süslü hale sokulmuş biçim ya da motiflere stil denir.
2. () Türk çinilerindeki Lale, Yaprak, Karanfil gibi motifler “stilize” edilmiştir.
3. () Nesnenin karakterini korumak, ayrıntılardan kurtarmak, süsleyici öğeler eklemek nesneyi deforme etmek demektir.
4. () Stilizasyon süsleme sanatında çok önemli bir yer tutar
5. () Orta Asya Türkleri ceylan, geyik, zürafa, antilop ve diğer hayvanlarından esinlenerek çok zarif ve güzel stilize yapmışlardır.
6. () Türk sanatında stilizeye mimari eserler de rastlanmaz.
7. () Tekrar stilizasyon konusu değildir.
8. () Stilizenin Türk süsleme sanatındaki yeri ve önemi çok büyüktür.
9. () İslamiyet’in baskısı, Türk sanatçıların çiçek ve bitkisel motiflerini stilize etmeye yönlendirmiştir.
10. () İslam yapıtları, Geometrik, Bitkisel ve Yazı süslemeler şeklinde üç gruba ayrılır.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız. Tamamı doğru ise bir sonraki değerlendirme ölçüğüne geçiniz.

Değerlendirme Ölçeği

Modül Adı: Stilizasyon ve Deformasyon Uygulama Faaliyeti: Stilizasyon Tekniği ile Takı Formu Çizimi		
Açıklama: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet” ve “Hayır” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
Gözlenecek Davranışlar	Evet	Hayır
Çizim araçlarını kurallarla uygun kullandınız mı?		
Kağıt düzenini yaptınız mı?		
Hatasız obje etüdü yaptınız mı?		
Objenizin genel hatlarını geometrik formları kullanarak genel yapısını bozmadan detaylarından arındırdınız mı?		
Nokta-Çizgi tekniğini kullanarak stilizasyon uygulaması yaptınız mı?		
Araştırdığınız takı formunun üzerinde stilize ettiğiniz deseni aradınız mı?		
Stilize ettiğiniz takının değişik takı formları üzerinde de araştırdınız mı?		
Belirlediğiniz modelin üzerinde kullanacağınız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştirdiniz mi?		
Tekniğine uygun renklendirdiniz mi?		
Çizimleri istenilen kalitede yaptınız mı?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
Uygulamayı istenilen zamanda bitirdiniz mi?		

Değerlendirme

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “Evet” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor.”Hayır” larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız.Tamamı evet ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Uygun takı tasarım atölyesi sağlandığında, etüt edilen objelerden deformasyon yöntemini kullanarak takı formu oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizdeki kuyumcu vitrinlerini gezerek deformasyon edilmiş yüzük, bilezik, küpe, kolye modellerini inceleyiniz. Kuyumcu atölyelerine giderek tasarım bölümünü inceleyip rapor hazırlayınız. İnternette çeşitli tasarımcıların örneklerini inceleyiniz.

2. DEFORMASYONUN TANIMI

Deformasyon, biçim bozma, biçimlerin doğada rastlanmayacak şekilde değiştirilmesi. nesnenin özelliklerini olduğundan fazla abartma anlamındadır. Biçim bozmanın çeşitli dereceleri vardır. Süsleme resminde, bu sözcüğü hiçbir zaman biçim bozukluğu anlamında kullanmamalıdır.

Süslemelerde deformasyon, nesnenin biçimdeki girintili ve çıkıntılı, karakterini bozmaksızın artırmak, belli etmek demektir. Bu tanımdan da anlaşıldığı gibi Sitalizasyon da yalınlaştırılırken, deformasyonda daha belirginleştirilir. Amaç, biçime daha kişisel bir anlatım kazandırmak, düşünce evrenine ilişkin, bir sembol getirmektir.

Aşağıda verilen uygulama örnekleri doğrultusunda denemeler yaparken, Sitalizasyon ile deformasyon arasındaki ayrımlar ayırt edilmeli ve unutulmamalıdır.

Resim:1 2.1

2.1. Deformasyon Tekniği ile Takı Formu izimi

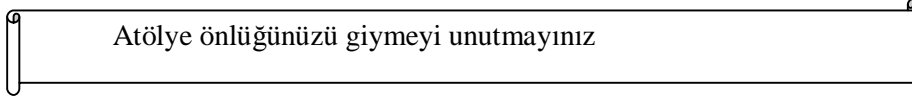
2.1.1. Canlı Objelerden Takı Formları

Kullanılacak Malzemeler:

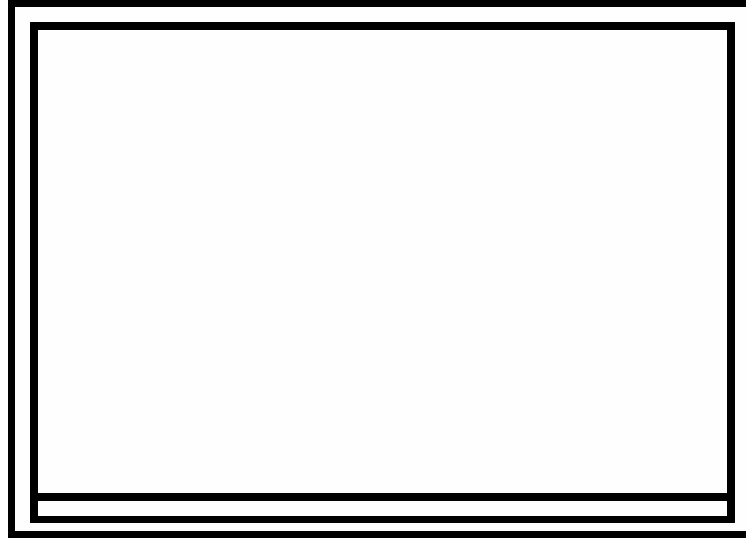
- Ø Resim kağıdı (25 X 35)
- Ø Kurşun kalem
- Ø Silgi
- Ø Cetvel
- Ø Canlı obje (deniz kabuğu, vb..)
- Ø Renkli kuru boya, sarı ve gri folomaster ve guaj boya
- Ø Fırça, su kabı ,palet vb..
- Ø Parşömen kağıdı, Kalemtıraş, falçata, mukavva, şefaf jelatin, uhu, bant vs.

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda canlı objeden deformasyon yöntemi ile takı formu yapabileceksiniz.

1. Kullanılacak araç ve gereçleri temin ediniz.

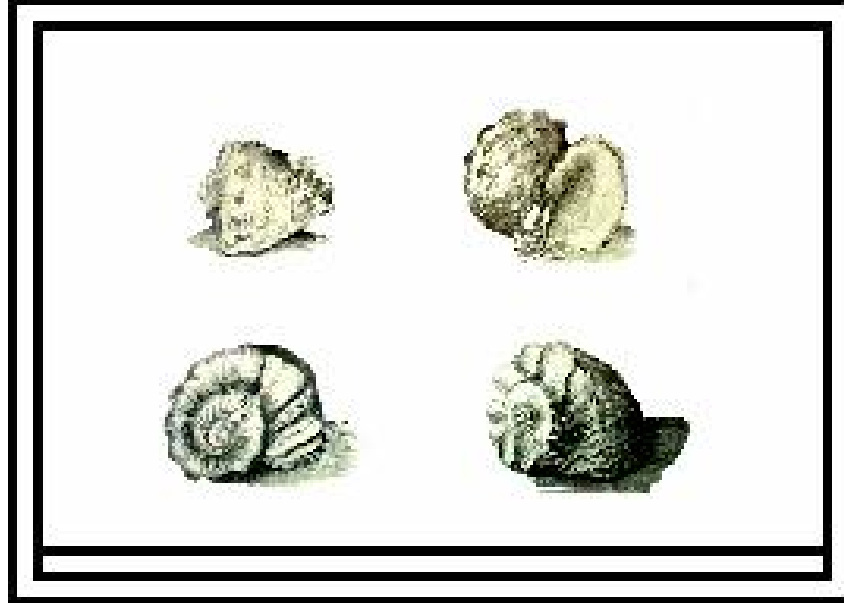
2. 35 x 25 resim kâğıdını alınız. Kenarlardan 1'er cm boşluk bırakarak bir çerçeve çiziniz. Çerçevenin altına 1cm. Üsten bir çizgi çiziniz. Adınızı, soyadınızı, numaranızı ve konu ismini yazınız.

Resim:2.1

3. Seçtiğiniz canlı objenizi farklı yönlerden karakalem tekniğiyle etüt ediniz.

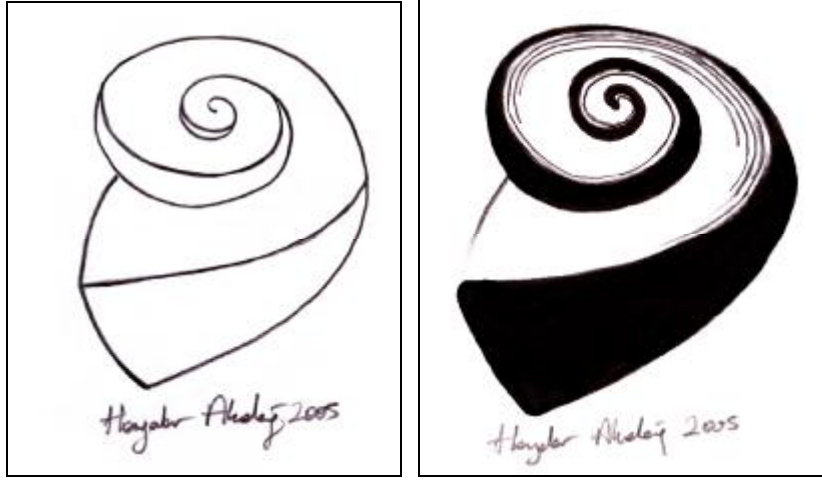
Açık-Koyu, Işık-gölge modülüne bakınız

Resim:2.2

4. Etüt ettiğiniz resmin üzerine parşömen kâğıdınızı yerleştiriniz.
5. Objenin genel hatlarını geometrik formları kullanarak detaylarından arındırınız.
6. Geometrik formları kullanırken objenin özelliklerini olduğundan fazla abartarak çiziniz.

Deformasyon: biçim bozma, nesnenin özelliklerini olduğundan fazla abartma anlamındadır.

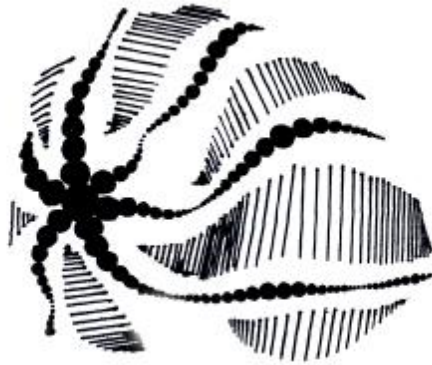

Resim:2.3

Objenizi dış hatlarından başlayarak çiziniz.

7. Detaylarından arındırdığınız resmin üzerine parşömen kağıdınızı yerleştiriniz.
8. Parşömene dış hat çizgilerini çiziniz.
9. Nokta-Çizgi tekniğini kullanarak deformasyon uygulaması yapınız.

Nokta -çizgi modülünde Nokta-çizgi ile ilgili uygulamalara bakınız.

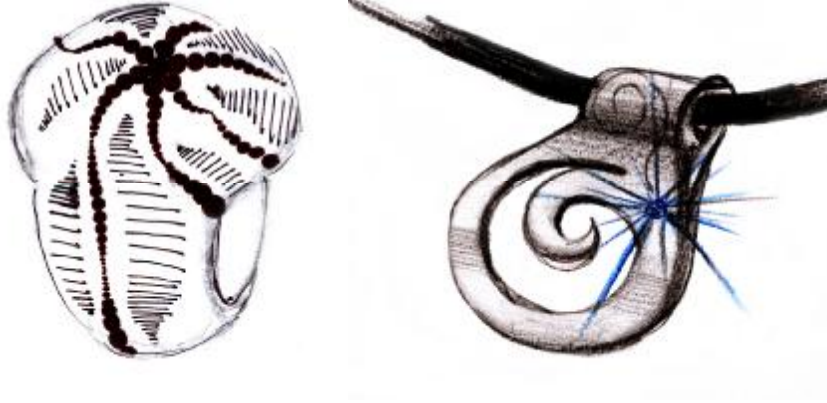

Resim:2.4

Deforme ettiğiniz objeyi takı formu oluştururken kullanacaksınız.

10. Farklı takı formları üzerinde etüt ettiğiniz objeyi deformasyon tekniği kullanarak araştırınız.

11. Aşağıdaki örneklerde olduğu gibi sizde yaratıcılığınızı kullanarak takı formları üzerinde farklı model denemeleri yapınız.

Resim:2.5

Resim:2.6

12. Yaptığınız model denemelerden birini estetik bakış açınızı kullanarak seçiniz.
13. Seçtiğiniz çeşitli takı formları üzerine nasıl yerleştirilebileceğini tasarlayınız.
14. Seçtiğiniz modelin üzerinde kullanacağınız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştiriniz.
15. Flomaster kalemler ve kuru kalemlerle çizdiğiniz modelleriniz renklendiriniz.

Resim:2. 7

Resim:2.8

Bakınız: Obje-etüd ve renklendirme modülü, metal ve cam eşya renklendirme konusu.

16. Tamamladığınız tasarımların kağıdı ölçüsünde mukavva kesiniz.

17. Çalışmalarınızı mukavvaya yapıştırınız ve üstünü jelâtinle kaplayınız.

NOT: Değerlendirme ölçeği ile bu çalışmanızı değerlendiriniz.

2.2. Deformasyon Tekniği ile Takı Formu Çizimi

2.2.1. Cansız Objelerden Takı Formları

Kullanılacak Malzemeler :

- Ø Resim kağıdı (25 X 35)
- Ø Kurşun kalem
- Ø Silgi
- Ø Cetvel
- Ø Canlı obje (deniz kabuğu, vb..)
- Ø Renkli kuru boya, sarı ve gri folomaster ve guaj boya
- Ø Fırça, su kabı ,palet vb..

Parşömen kağıdı, Kalemtırâş, falçata, mukavva, şeffaf jelatin, uhu, bant vs.

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda cansız objeden deformasyon yöntemi ile takı formu yapabileceksiniz.

Atölye önlüğünüzü giymeyi unutmayınız.

1. Kullanılacak araç ve gereçleri temin ediniz.

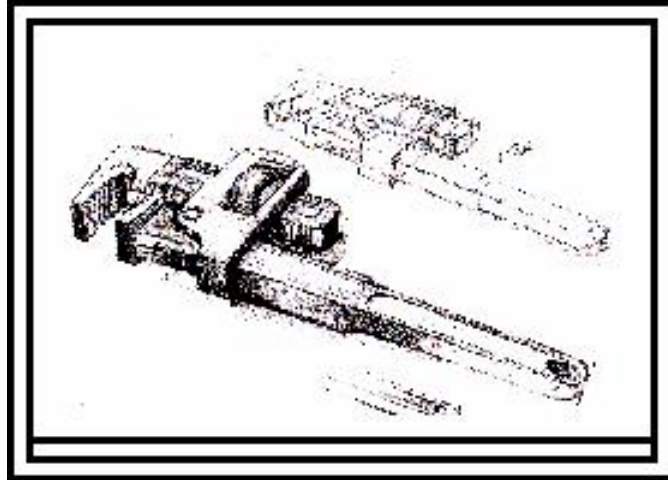
2. 35 x 25 resim kâğıdını alınız. Kenarlardan 1'er cm boşluk bırakarak bir çerçeve çiziniz. Çerçevenin altına 1cm. Üsten bir çizgi çiziniz. Adınızı, soyadınızı, numaranızı ve konu ismini yazınız.

Resim:2.9

3. Seçtiğiniz cansız objenizi karakalem tekniğiyle etüt ediniz.

Açık-Koyu, Işık-gölge modülüne bakınız.

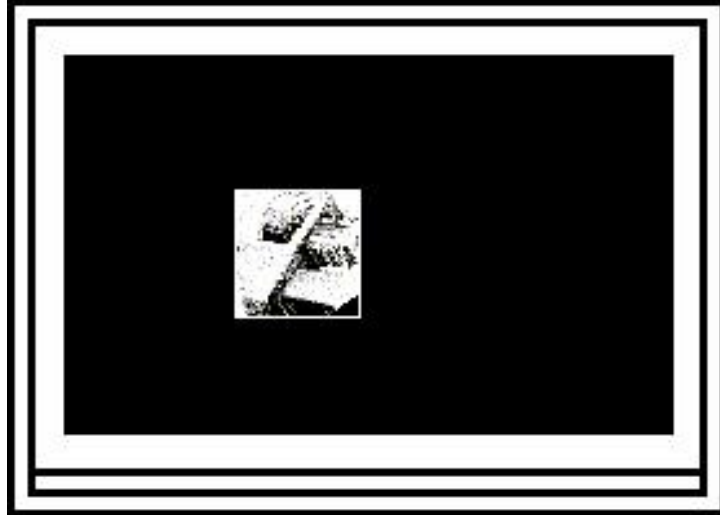

Resim:2.10

4. Elinize siyah yada tek renkli bir kağıt alınız, içine bir kare çiziniz. Çizdiğiniz karenin dış kenarlarını bozmadan içini kesip çıkarınız.

5. Elinizdeki, hazırlanmış olan kare delikli kağıdınızı, çalıştığınız cansız obje etüdü üstünde gezdiriniz.

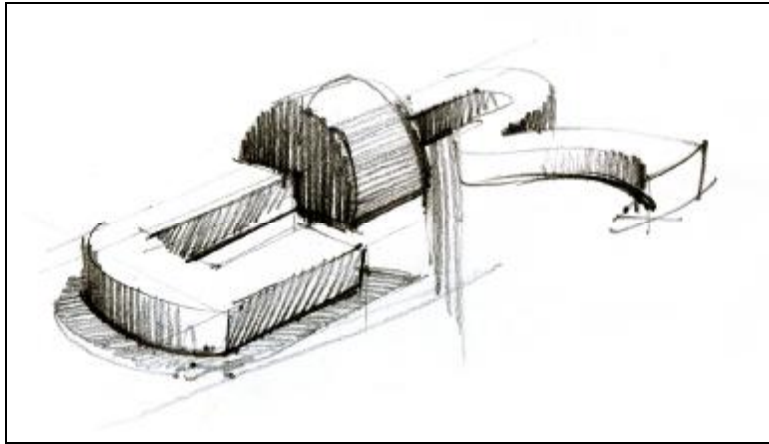
6. Bu deneme ile, her kare içinde değişik görünümler izleyebileceksiniz. Beğendiğiniz ölçü ve görünüm size, hazırlayacağınız motif için bir başlangıç olacaktır.

Resim:2.11

Deformasyon, biçim bozma, nesnenin özelliklerini olduğundan fazla abartma anlamındadır.

7. Beğendiğiniz ölçü ve görünüm üzerine parşömen kağıdınızı yerleştiriniz.
8. Objenin genel hatlarını geometrik formları kullanarak detaylarından arındırınız .
9. Geometrik formları kullanırken objenin özelliklerini olduğundan fazla abartarak çiziniz.

Resim:2.12

Deforme ettiğiniz objeyi takı formu oluştururken kullanacaksınız.

10. Farklı takı formları üzerinde etüt ettiğiniz objeyi, deformasyon tekniği kullanarak araştırınız.

11. Aşağıdaki örneklerde olduğu gibi sizde yaratıcılığınızı kullanarak takı formları üzerinde farklı model denemeleri yapınız.

Resim:2.13

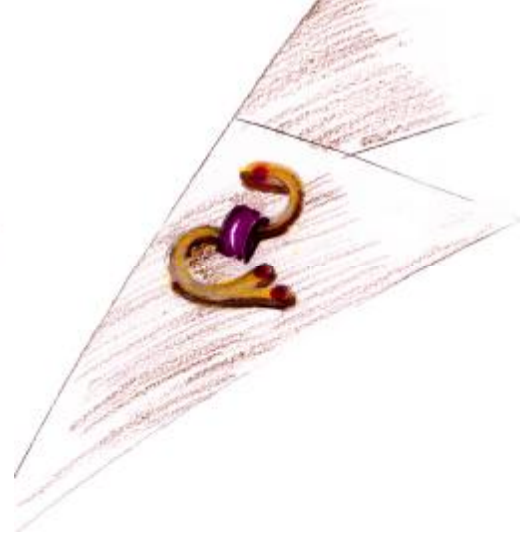
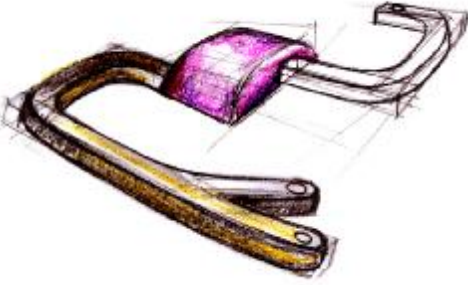

Resim:2.14

Fazla araştırma yapmak sağlıklı sonuçlar ortaya çıkmasını sağlar.

Resim:2.15

Resim:2.16

Bakınız: Obje-etüd ve renklendirme modülü, metal ve cam eşya renklendirme konusu.

12. Yapmış olduğumuz model denemelerden birinin estetik bakış açımızı kullanarak seçiniz.

13. Seçtiğiniz çeşitli takı formları üzerine nasıl yerleştirilebileceğini tasarlayınız.

14. Seçtiğiniz modelin üzerinde kullanacağınız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştiriniz.

15. Flomaster kalemler ve kuru kalemlerle çizdiğiniz modelleriniz renklendiriniz.(Şekil 2.17)

Resim:2.17

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Bu faaliyet sonunda hangi bilgileri kazandığınızı belirlemeniz için bir kısım doğru bir kısım yanlış cümleler verilmiştir. Cümle doğru ise parantezin içine D, cümle yanlış ise parantezin içine Y harfi koyunuz.

1. () Süslemede deformasyon nesnenin karakterini bozmadan belli etmektir.
2. () Nesnenin deformasyonu fazla abartı şeklinde yapılır.
3. () Stilizasyon nesnenin karakterini bozarak yeniden tasarlamaktır.
4. () Stilizasyonda kişisel anlatım yoktur.
5. () Stilizasyon ve deformasyon bir nesneyi yeni bir kimlik kazandırmaktır.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız. Tamamı doğru ise bir sonraki değerlendirme ölçeğine geçiniz.

Değerlendirme Ölçeği

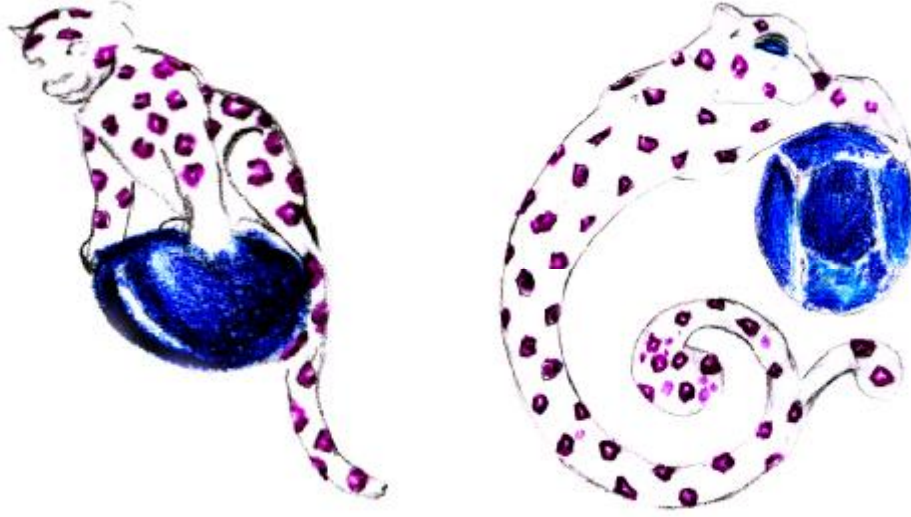
Modül Adı: Stilizasyon ve Deformasyon Uygulama Faaliyeti: Canlıdan Stilizasyon ve Deformasyon Yöntemi İle Broş Tasarlama		
Açıklama: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet” ve “Hayır” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
Gözlenecek Davranışlar	Evet	Hayır
Çizim araçlarını kurallarla uygun kullandınız mı?		
Kağıt düzenini yaptınız mı?		
Hatasız obje etüdü yaptınız mı?		
Elinizdeki, hazırlanmış olan kare delikli kağıdınızı, çalıştığınız cansız obje etüdü üstünde gezdiriniz mi?		
Beğendiğiniz ölçü ve görünüm üzerine parşömen kağıdınızı yerleştirdiniz mi?		
Objenin genel hatlarını geometrik formları kullanarak detaylarından arındırdınız mı?		
Farklı takı formları üzerinde etüt ettiğiniz objeyi, deformasyon tekniği kullanarak araştırdınız mı?		
Belirlediğiniz modelin üzerinde kullanacağımız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştirdiniz mi?		
Tekniğine uygun renklendirdiniz mi?		
Çizimleri istenilen kalitede yaptınız mı?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
Uygulamayı istenilen zamanda bitirdiniz mi?		

Değerlendirme

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “Evet” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor.”Hayır”larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız.Tamamı doğru modül değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül sonunda kazandığınız yeterliği aşağıdaki uygulamayı yaparak değerlendiriniz.

Resim:1.1

Kullanılacak Malzemeler:

- Ø Resim kağıdı (25 X 35)
- Ø Kurşun kalem
- Ø Silgi
- Ø Cetvel
- Ø Canlı obje (deniz kabuğu, vb..)
- Ø Renkli kuru boya, sarı ve gri folomaster ve guaj boya
- Ø Fırça, su kabı ,palet vb..
- Ø Parşömen kağıdı, Kalemtraş, falçata, mukavva, şefaf jelatin, uhu, bant vs.

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda canlıdan stilizasyon ve deformasyon yöntemi ile takı formu çizebileceksiniz.

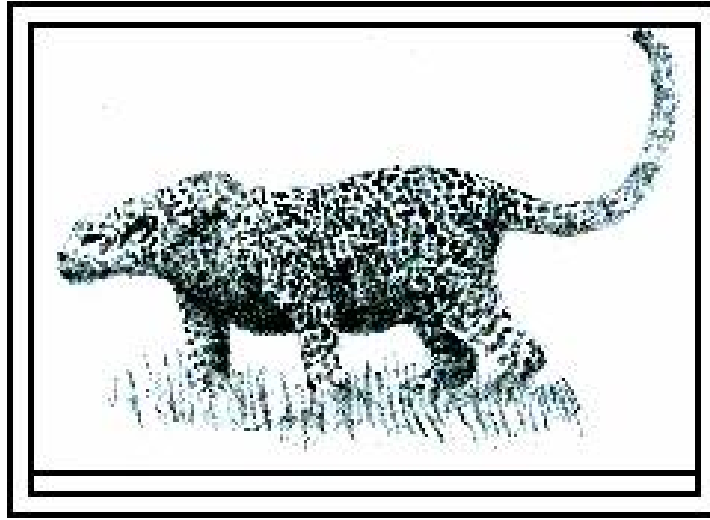
1. Kullanılacak araç ve gereçleri temin ediniz.

2. 35 x 25 resim kâğıdını alınız. Kenarlardan 1'er cm boşluk bırakarak bir çerçeve çiziniz. Çerçevenin altına 1cm. Üsten bir çizgi çiziniz. Adınızı, soyadınızı, numaranızı ve konu ismini yazınız.

Resim:1.2

3. Seçtiğiniz canlıyı karakalem tekniğiyle etüt ediniz.

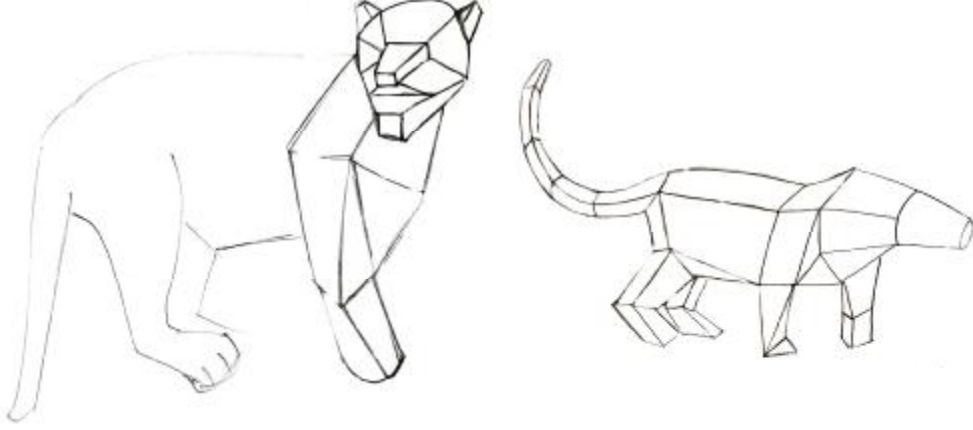

Resim:1.3

4. Tabiattan etüt ettiğiniz (inceleyerek çalıştığınız) canlı desenin üstüne ince bir parşömen kağıdı koyarak desenin dış çizgilerinden, gereken yalınlaştırmayı ya da abartmayı yaparak kurşun kalemle özenle çiziniz ve parşömen kağıdını kaldırınız.

Temiz ve düzenli çalışınız.

Uygulama sırasında sorun ile karşılaşırsanız öğretmeninizden yardım alınız.

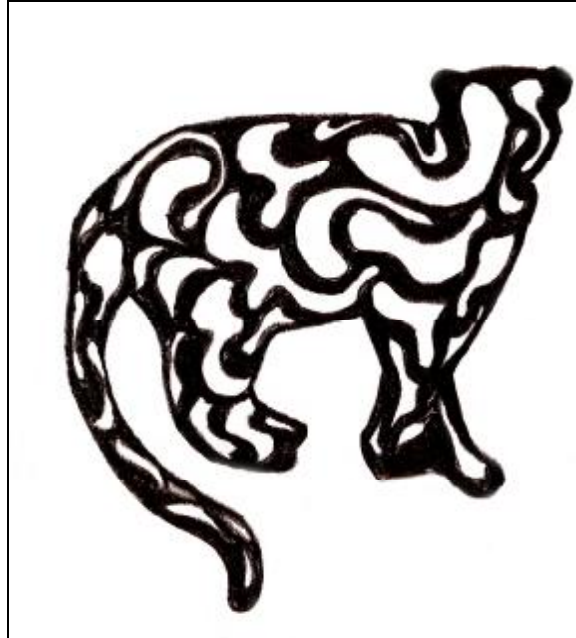

Resim: 1.4

5. Bu dış çizgiler içinde, ayrıntıda bulunan kıvrımlardan, bölünmüş parçalardan veya dokudan yararlanarak nokta, çizgi ve lekelerle bir süsleme denemesi yapınız.

6. Birden fazla deneme içinde en başarılısını seçiniz.

Nokta -çizgi modülünde Nokta-çizgi ile ilgili uygulamalara bakınız.

Resim:1. 5

7. Farklı takı formları üzerinde etüt ettiğiniz objeyi stilizasyon ve deformasyon tekniği kullanarak araştırınız.

8. Aşağıdaki örneklerde olduğu gibi sizde yaratıcılığınızı kullanarak takı formları üzerinde farklı model denemeleri yapınız.

Resim:1. 6

9. Yaptığınız model denemelerden birini estetik bakış açınızı kullanarak seçiniz.

10. Seçtiğiniz çeşitli takı formları üzerine nasıl yerleştirilebileceğini tasarlayınız.

11. Seçtiğiniz modelin üzerinde kullanacağınız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştiriniz.

12. Flomaster kalemler ve kuru kalemlerle çizdiğiniz modelleriniz renklendiriniz.

13. Kompozisyonunuz tamamlandıysa, kağıt ölçüsünde mukavva kesiniz.

14. Çalışmanızı mukavvaya yapıştırınız ve üstünü jelâtinle kaplayınız.

NOT: Değerlendirme ölçeği ile bu çalışmanızı değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçeği

Modül Adı: Sitilizasyon ve Deformasyon Uygulama Faaliyeti: Canlıdan Sitilizasyon Ve Deformasyon Yöntemi İle Broş Tasarlama		
Açıklama: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet” ve “Hayır” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
Gözlenecek Davranışlar	Evet	Hayır
Çizim araçlarını kurallarla uygun kullandınız mı?		
Kağıt düzenini yaptınız mı?		
Hatasız obje etüdü yaptınız mı?		
Elinizdeki, hazırlanmış olan kare delikli kağıdınızı, çalıştığınız cansız obje etüdü üstünde gezdiriniz mi?		
Beğendiğiniz ölçü ve görünüm üzerine parşömen kağıdınızı yerleştirdiniz mi?		
Objenizin genel hatlarını geometrik formları kullanarak detaylarından arındırdınız mı?		
Farklı takı formları üzerinde etüt ettiğiniz objeyi, deformasyon tekniği kullanarak araştırdınız mı?		
Araştırdığınız takı formunun üzerinde stilize ettiğiniz deseni aradınız mı?		
Belirlediğiniz modeller üzerinde kullanacağınız malzemeleri düşünerek modelinizi geliştirdiniz mi?		
Tekniğine uygun renklendirdiniz mi?		
Çizimleri istenilen kalitede yaptınız mı?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
Uygulamayı istenilen zamanda bitirdiniz mi?		

Değerlendirme

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “Evet” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor.”Hayır”larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız.”Tamamı “Evet” ise diğer bölüme geçiniz.

Modülü tamamladınız,tebrik ederiz.

Sitilizasyon-Deformasyon modülü, faaliyetleri ve araştırma çalışmaları sonunda kazandığınız bilgilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi için öğretmeniniz size ölçme aracı uygulayacaktır. Bu değerlendirme sonucuna göre bir sonraki faaliyeti uygulamaya geçebilirsiniz.

Sitilizasyon-Deformasyon modülünü bitirme değerlendirmesi için öğretmeninizle iletişim kurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

Öğrenme Faaliyeti- 1 Cevap Anahtarı

1	Y
2	D
3	Y
4	D
5	D
6	Y
7	Y
8	D
9	D
10	D

Öğrenme Faaliyeti- 2 Cevap Anahtarı

1	D
2	D
3	Y
4	Y
5	D

KAYNAKÇA

- Ø Balcı, Yusuf Bay tekin, SAY, Nuray (1981) **Temel Sanat Eğitimi Kitabı** Ya-Pa Yayınları
- Ø [www. Hayalperest. com](http://www.Hayalperest.com)
- Ø Yeditepe Üniversitesi Güzel sanatlar Fakültesi Öğrencisi Haydar Akdağ'ın çalışmaları